

Kulturudvalget
KUU alm. del - Bilag 126
Offentligt

Til Folketingets Kulturudvalg
MODTAGET

- 6 FEB. 2007 13 40

Den Centrale Indlevering

København, d. 6. februar 2007

INDUSTRI

KULTUR

07

Det sker i Industrikturens År 2007

Industrikturens År er nu officielt skudt i gang! Det skete ved en stor åbningsevent i et tæt pakket DieselHouse torsdag den 25. januar 2007.

Med åbningen af Industrikturens År er en landsdækkende formidlingsindsats om industrisamfundets kulturarv for alvor påbegyndt – muliggjort af støtte fra bl.a. Kulturministeriet og Kulturarvsstyrelsen.

Året igennem sætter museer, arkiver, biblioteker, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og andre, der har lyst til at være med, spot på dansk industriktur gennem aktiviteter over hele landet.

I den forbindelse har sekretariatet for Industri Kultur 07 udgivet vedlagte katalog "Det sker i Industrikturens År 2007". Heri giver de over 100 arrangører en forsmag på de mange forskellige aktiviteter i de fem nye regioner igennem 2007; udstillinger, byvandring, foredragsrækker, temadage, virksomhedsbesøg, filmfremvisninger, tv-serier, events, publikationer og meget mere.

For yderligere information om Industrikturens År se venligst www.ik07.dk eller kontakt sekretariatet eller undertegnede.

Hav et rigtig godt Industrikturens År!

Bedste hilsner

Lars K. Christensen
Formand for styregruppen for Industrikturens År

INDUSTRIKULTURENS ÅR

2007

VELKOMMEN TIL INDUSTRIKULTURENS ÅR

HVORFOR INDUSTRIKULTUR?

Det 19. og 20. århundredes industrisamfund har på afgørende vis formet det danske kulturlandskab, det danske samfund og danskernes måde at leve og tænke på. Kendskabet til industrisamfundets kulturarv er vigtigt for vores evne til at forstå fortiden, handle i nutiden og forme fremtiden. Derfor er 2007 udnævnt til Industrikluturens År.

HVAD ER INDUSTRIKULTURENS ÅR?

Industrikluturens År er en national formidlingsindsats om industrisamfundets kulturarv i hele 2007. Året igennem byder landets museer, arkiver, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og andre, der har lyst til at være med, på en række forskellige aktiviteter med fokus på dansk industriklultur. På programmet er bl.a. en lang række udstillinger, foredrag, byvandring, events, filmfremvisninger, tv-serier, publikationer og meget mere. Se et udpluk på de følgende sider.

FORMÅL

Formålet med Industrikluturens År er at skabe debat om og interesse for den industrielle kulturarv både blandt fagfolk og i den brede offentlighed samt at skabe større bevidsthed om industrisamfundets afgørende betydning for det danske samfund og danskerne i dag.

SEKRETARIAT

Sekretariatet for Industrikluturens År, kaldet sekretariatet for Industri Kultur 07, formidler og markedsfører de mange forskellige aktiviteter,

Frederiksgadens Jernstøberi, 1930. Foto: Odense Bys Museer.

som arrangørerne iværksætter landet over igennem 2007. Sekretariatet står desuden for en række centralt iværksatte aktiviteter som webportalen www.ik07.dk, en vandredstilling og et landsdækkende trykt katalog. Formålet med de centralt igangsatte aktiviteter er dels at understøtte de lokale og regionale tiltag, dels at fungere som "lokomotiver", som trækker aktiviteterne op i fart og sikrer den nationale synlighed.

BAG INDUSTRIKULTURENS ÅR

Industrikluturens År er skabt på initiativ af en kreds af museumsfolk omkring netværket Håndværks- og Industripuljen, der fandt, at industrisamfundet spiller en alt for lille rolle i

danskernes fælles forståelse i dag. Projektåret er bl.a. støttet af Kulturministeriet og Kulturarvsstyrelsen, hvor sidstnævnte netop har udpeget "industrisamfundets kulturarv" som satsningsområde i perioden 2003-2007. Sponsorer bag projektåret er bl.a. Dansk Industri, Dansk Metal, Gottlieb Paludan, MAN Diesel og Kvorning design & kommunikation.

INDUSTRI

KULTUR

07

Maskinmestre anno 2000. Foto: MAN Diesel.

STYREGRUPPE

Lars K. Christensen (formand), Nationalmuseet
Jens Breinegaard, Danmarks Tekniske Museum
Ole Puggaard, Danmarks Industrimuseum
Henrik Harnow, Odense Bys Museer
Flemming Steen Nielsen, Danmarks Mediemuseum
Jens Aage Søndergaard, Dansk Landbrugsmuseum

SEKRETARIATSLÉDER OG PROJEKTKOORDINATOR

Pernille Wahlgren

DET SKER I INDUSTRIKULTURENS ÅR 2007

I 2007 byder arrangører over hele landet på en lang række aktiviteter med fokus på det danske industrisamfund i går, i dag eller i morgen. Her kan du se et lille udpluk.

UDSTILLINGER

Projektårets første udstilling er kunstudstillingen "Industriens billeder", der er udarbejdet i samarbejde mellem Nordjyllands Kunstmuseum og Arbejdermuseet. Udstillingen viser både kendte og glemte kunstnere og værker og er det første forsøg på en samlet præsentation af den rolle, industrisamfundet har spillet som motiv i dansk kunst. Den kan ses på Arbejdermuseet 10. januar – 18. marts og på Nordjyllands Kunstmuseum 30. marts – 3. juni 2007.

I 2007 graver mange af landets kulturhistoriske museer dybt i den nationale og lokale industriekultur med en række nye udstillinger med fokus på den industrielle kulturarv, heriblandt naturligvis Danmarks Industrimuseum i den gamle industriby Horsens. Under fællestitlen "Alle tiders industri" åbner museet den 15. april 2007 tre store særudstillinger, der sætter

fokus på både den nationale industrihistorie og Horsens' egen industrihistorie i form af den lokale virksomhed Møller & Jochumsen, der i 2007 fejrer 150 års-jubilæum.

Også mange andre end museerne arrangerer udstillinger i anledning af Industriekulturens År. For eksempel viser Aalborg Stadsarkiv i sommeren 2007 fotoudstillingen "Aalborg – byen med de rygende skorstene", og i september arrangerer Kunstakademiets Arkitektskole arkitekturudstillingen "Industriens bygninger".

UD I LANDET

Igennem året byder en række arrangører på guidede ture, byvandring og busture i gamle og nye industrielle kulturmiljøer landet over. Du kan for eksempel tage med Byhistorisk Samling i Lyngby-Taarbæk på bustur til industriens spor i Nordsjælland, tage med Thisted Museum på sommeraftenture i Thys industrielle kulturmiljøer eller følge et industrihistorisk spor rundt til Svendborgs industrielle hotspots. Fra sommeren 2007 inviterer Bygningsskulptur Danmark også på

opdagelsesrejse i industriens bygningskultur med en ny "industrirute" i Danmark.

VIDEN OM

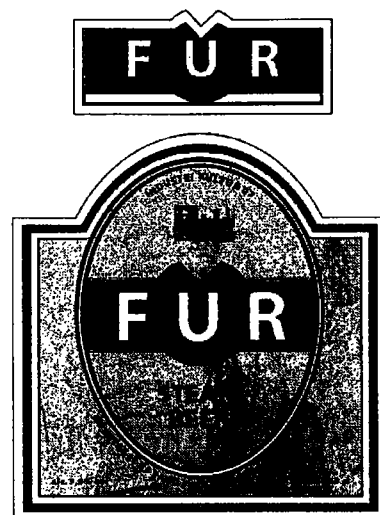
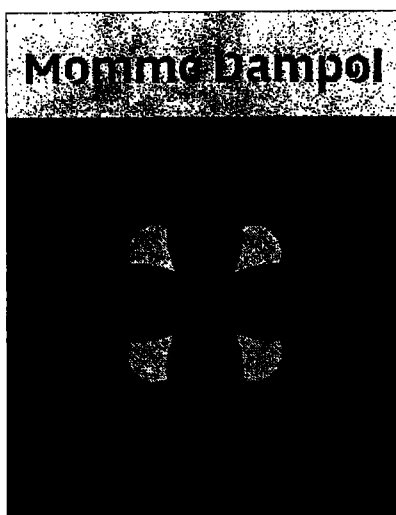
Der er rig mulighed for at blive en hel del klogere på dansk industriekultur i 2007, når en række arrangører inviterer til foredrag, filmforevisninger, særvisninger, seminarer, virksomhedsbesøg mv. Tag for eksempel med Kulturhistorisk Museum Randers på besøg på Randers Handskefabrik, se gamle film om Aalborgs industrifortid på Aalborg Stadsarkiv, hør foredrag om industriekultur før industrialiseringen på Folkeuniversitetet i København, tag med Elmuseet på særvisning i Danmarks største vandkraftværk Tangeværket eller tag med Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie til seminar om historieskrivningen om arbejderbevægelsens historie.

Hjalmer Kragh Pedersens maleri "Maskinfabrik" fra 1931 kan ses i udstillingen "Industriens billeder" på Arbejdermuseet og Nordjyllands Kunstmuseum.
Foto: Arbejdermuseet/ABA.

NYE SPECIALØL

I samarbejde med Industri Kultur 07 præsenterer to danske mikrobryggerier hver deres specialbryggede øl til Industrikluturens År. Fur Bryghus, der har til huse i en tidligere molerfabrik fra 1926, introducerer øllen "Fur Steam Beer". Øllen er en hæder til dem, der skabte det danske industrisamfund og er brygget af det helt særlige vand fra Fur. Nørrebro Bryghus brygger som bidrag til Industrikluturens År øllen "Momme Dampøl", der har navn efter C.L. Momme, der som den første tog en dampmaskine i brug i et dansk bryggeri. Øllen er inspireret af overgangen fra den håndværksmæssige til den industrielle brygning og er en hybrid mellem det gamle og det moderne undergærede øl.

Som bidrag til Industrikluturens År brygger både Nørrebro Bryghus og Fur Bryghus nye specialøl.

PÅ KRYDS OG TVÆRS

I Industrikluturens År indgår nye samarbejder på kryds og tværs. Blandt andet på Mors og i Esbjerg og Fredericia er en række kulturinstitutioner gået sammen om at sætte fokus på den lokale industrihistorie. I Roskilde iværksætter Museet for Samtidskunst og Roskilde Museum i samarbejde med en gruppe kunstnere projektet "Maskinkraft – kunst og historie i dialog", der munder ud i en række udstillinger, performances og installationer. Københavns Bymuseum er gået sammen med Københavns Energi i projektet "Storbystrømme" om byens forsyning med energi, vand og afløbsmuligheder gennem de sidste 150 år, der resulterer i både en udstilling, publikation og informationssøjler i byens rum. Og i Viborg har Viborg Stiftsmuseum indgået samarbejde med en række ildsjæle og JP Group om at genskabe et stykke dansk industrihistorie; nemlig en automobil fra Danmarks første bilfabrik Brems.

Brems-bilen prøvekøres år 1900. En kopi af den lille bil vil i 2007 kunne ses på Viborg Stiftsmuseum. Foto: Viborg Stiftsmuseum.

KULTUR

07

INDUSTRI

DELTAG I INDUSTRIKULTURENS ÅR

Har du også lyst til at være med i Industrikluturens År med et arrangement, kan du nå det endnu. Tast det ind i projektårets elektroniske aktivitetskalender, der udbygges og opdateres hele året igennem. Læs mere på www.ik07.dk.

TEMA PÅ TAPETET

De årligt tilbagevendende temadage som Historiens Dag (3. juni), Bygningskulturens Dag (8.-9. september) og Arkitekturens Dag (1. oktober) har i år alle sammen industrikultur i kikkerten. Derudover byder 2007 på en række andre temamåneder, -weekender og -dage som for eksempel "Plastdagen" (2. maj) arrangeret af brancheorganisationen Plastindustrien i Danmark med fokus på plastens udvikling i Danmark.

TV-DOKUMENTARSERIE

I tv-dokumentarserien "De Skabte Danmark" sætter Danmarks Radio ansigter på de ildsjæle, igangsættere, opfindere og ganske almindelige, hårdtarbejdende mennesker, der drevet af nødvendighed, nysgerrighed og nytænkning skabte fundamentet for det moderne Danmark. Fortalt med nutidige reportager og historiske arkivbilleder tager tv-serien seerne med ud på Danmarks landeveje

og besøger selv fjerne afkroge af landet, der blev industrihistoriske brændpunkter, hvor banebrydende ideer blev født, og nye samarbejder opstod – fra det allerførste andelsmejeri i Hjødding til Novo Nordisk.

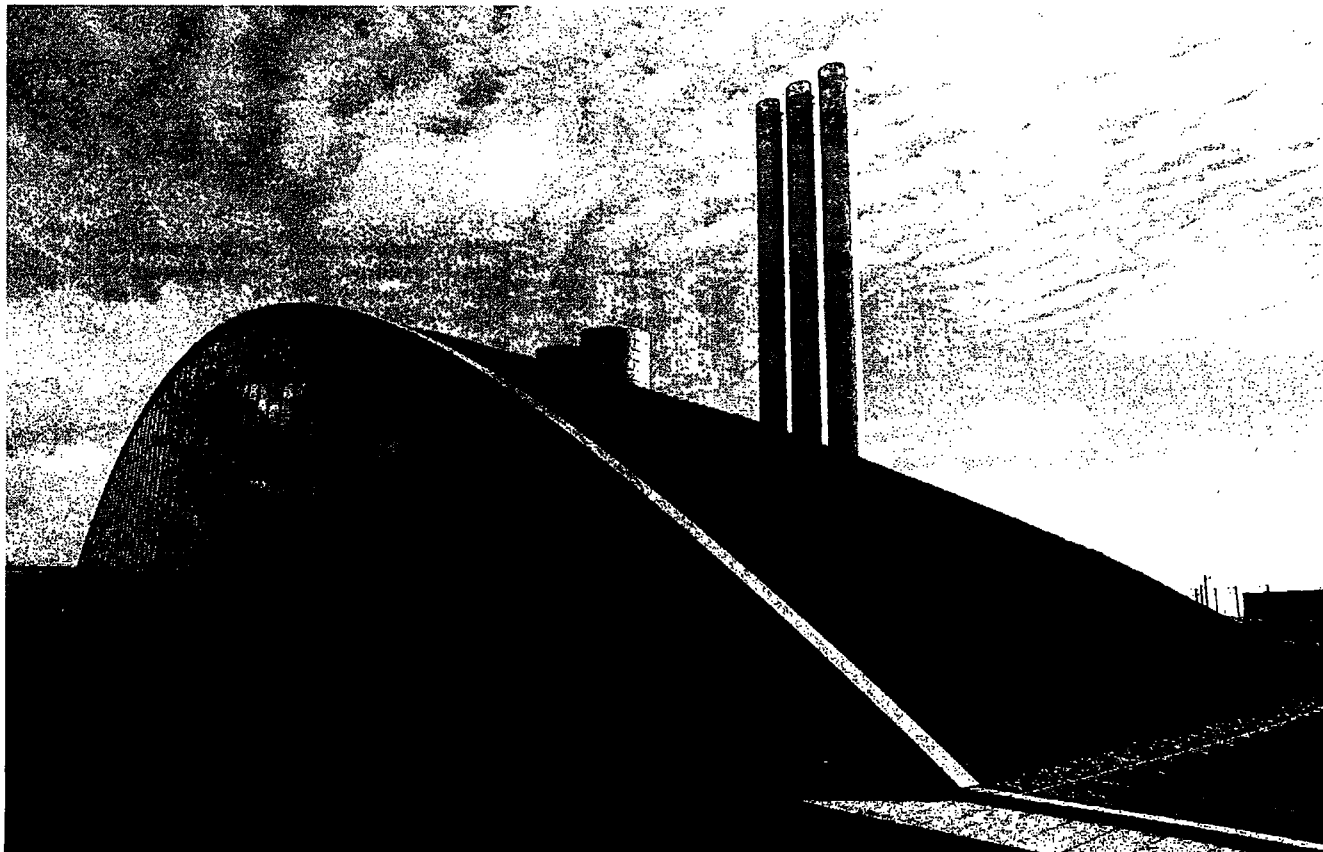
UNDERVISNINGSTILBUD

En række institutioner planlægger også undervisningstilbud, der skal give de danske skoleelever indblik i det danske industrisamfunds kulturarv. Blandt andet udgiver Kulturarvsstyrelsen skoleavisen "Fuld fart frem" til folkeskolens mellemtrin (4.-6. klasse) i forbindelse med Historiens Dag. Til eleverne i folkeskolens ældste klasser udgiver Nationalmuseet og Dansk Industri i samarbejde undervisningsmateriale om sammenhængen mellem kultur, teknik og historie. Til gymnasieskolen udgiver Skoletjenesten på Sjælland i samarbejde med Industri Kultur 07 antologien "Industrikultur i Danmark 1850-1914" med 12 artikler om emner som Septemberforliget,

industriens mæcener og videnskabeliggørelsen af landbruget. Flere museer arrangerer desuden særlige undervisningsforløb med fokus på industrien. For eksempel tilbyder Frilandsmuseet mobilbaserede, interaktive og levende rollespil for 6.-9. klasse, og Politihistorisk Museum arrangerer undervisning for både folkeskolen og gymnasiet om sammenhængen mellem fabrik og fængsel og industri- og straffekultur.

FOR BØRN

Industrikultur er også for børn. Ud over Historiens Dag, der i år vil sætte særligt fokus på børn i industrihistorien, kan børnene blandt andet rejse 100 år tilbage i tiden med Aalborg Historiske Museums sommerskole og opleve på egen krop, hvordan det var at leve i år 1907. Danmarks Tekniske Museum laver særskilte arrangementer for børn og barnlige sjæle i skoleferierne, og traditionen tro fejres Fars Dag (5. juni) med et brag af en maskinfest.

Arkitekturens Dag handler i år om industrikultur. Her ses en helt ny spidslastcentral i Københavns Lufthavn opført 2006. Foto: Gottlieb Paludan.

Og på Frilandsmuseet kan børnene opleve pantomimen "Bondepigen på benzintanken" om den gamle vrisne storbonde, som ikke kan følge med tiden, og hans forsøg på at forhindre sin datter i at møde den nye verden.

WEBFORMIDLING

Industrikulturen kan også opleves i det virtuelle rum. Blandt andet åbner Kulturarvsstyrelsen et industrihistorisk Danmarkskort over godt 200 regionalt udpegede industriminder fra det lille maskinværksted over topmoderne produktionsanlæg til hele industriområder. Også Odense Bys Museer fortæller historier om det industrielle Danmark på nettet med webudstillingen "Livslinjer". Igesom Industrimuseet Frederiks Værk går online med en webudstilling om fabriksbyen Frederiksværk gennem 250 år.

Industrikulturens År byder på masser af aktiviteter for børn i alle aldre. Foto: Scanpix.

Arbejdere på Kobberværværket, Frederiksværk, 1892. Foto: Industrimuseet Frederiks Værk.

KUNSTPLAKAT

PKA-Design ved Peter Kjær-Andersen har designet en typografisk kunstplakat specielt til Industrikturens År. Plakatens udtryk er ifølge designeren selv holdt enkelt, og inspirationen er hentet i den klassiske plakattradition, som er kendt fra mellemkrigsårene. Det centrale element i plakaten er "maskintelegraf", der illustrerer, at kulturmotoren Industrikturens År nu er sat i gear, og maskinen er startet. Plakaten kan købes på en række museer eller ved henvendelse til PKA-Design.

PUBLIKATIONER

Der bliver udgivet en række publikationer i tilknytning til Industrikturens År, heriblandt for eksempel Kulturarvsstyrelsens fremstilling af de udvalgte 25 nationale industriminder og undersøgelsen af danske industrihavne 1840-1970, en guide til Danmarks industrielle miljøer, en antologi om industrialismens tøj og sæmumre af tidsskrifter som Fabrik og Bolig og Nord Nytt.

MØLLER PÅ MÆRKERNE

Som bidrag til Industrikturens År udgiver Post Danmark i januar 2007 fire nye frimærker med danske vindmøller. Danmark har i mange år været et af de førende lande inden for udvikling og produktion af vindmøller, og ikke mindst eksporten af vindmøller er af stor betydning for dansk industri. De fire frimærker, der er tegnet af grafikerne Bertil Skov Jørgensen, fokuserer på det historiske perspektiv i udviklingen af danske vindmøller fra Poul la Cours forsøgs-mølle i Askov fra 1891 til havvindmølleparken Middelgrunden ved København i dag.

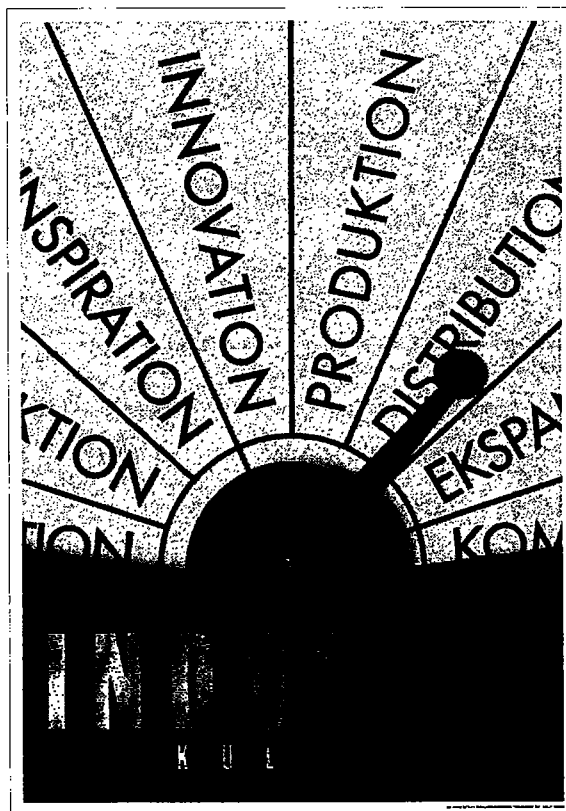
07

KULTUR

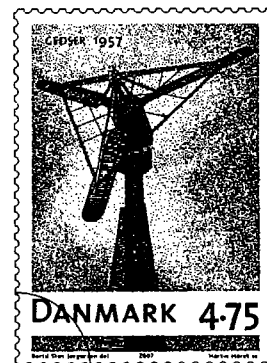
INDUSTRI

LÆS MERE

Du kan læse mere om årets mange forskellige aktiviteter i Industrikturens Års officielle katalog "Det sker i Industrikturens År 2007", der kan købes på en række af landets museer, turistkontorer mv. for kun 10 kr. Det trykte katalog suppleres af Industrikturens Års elektroniske aktivitetskalender, der løbende opdateres hele året igennem. Følg med på www.ik07.dk.

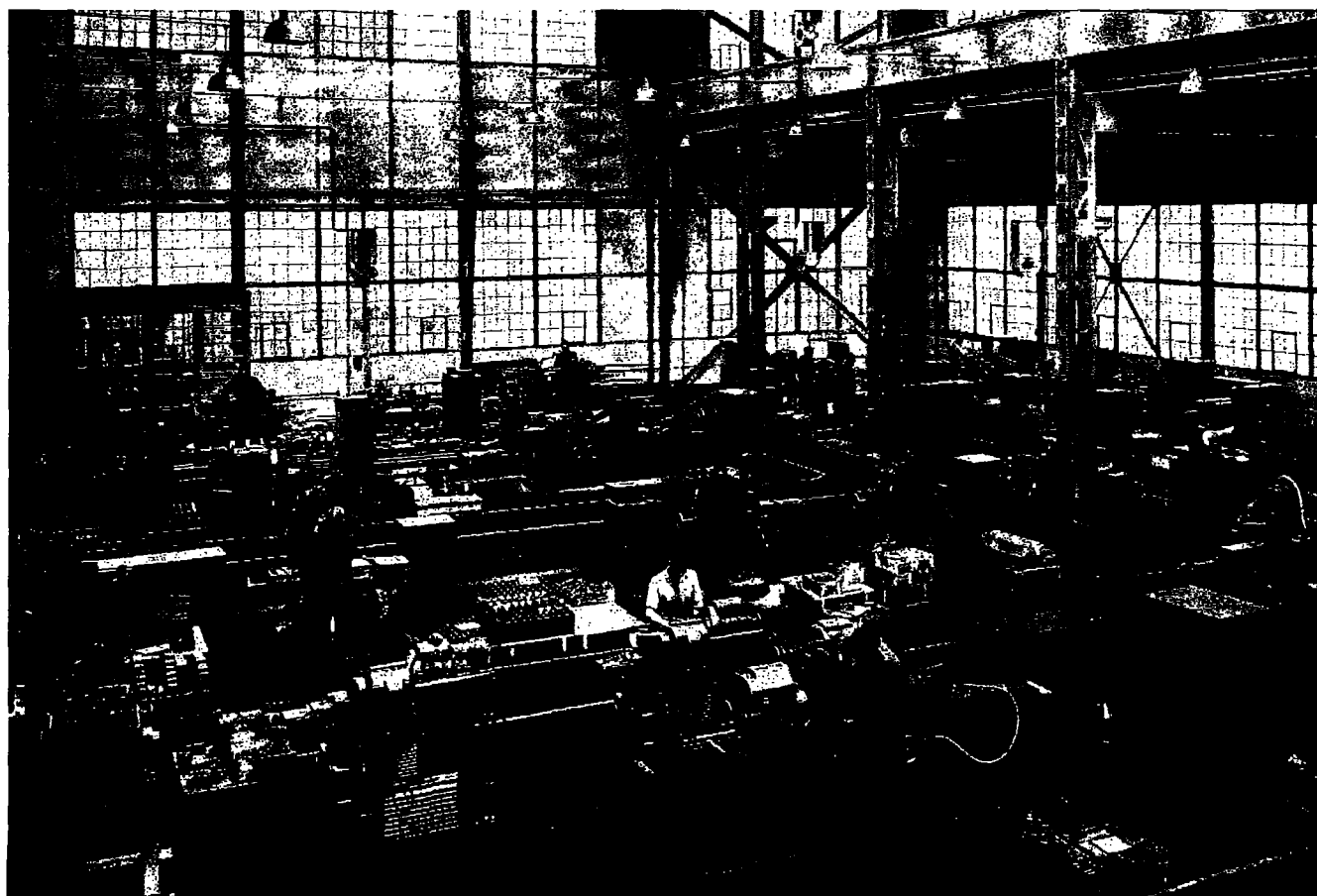
Industrikturens Års kunstplakat er designet af grafikerne Peter Kjær-Andersen.

Post Danmarks bidrag til Industrikturens År er en frimærkeserie med danske vindmøller. Foto: Post Danmark.

Hellesens fabrik, 1973. På Elmuseet kan man i foråret 2007 se en udstilling om batteriets historie i Danmark og firmaet Hellesens. Foto: Lokalthistorisk Arkiv Thisted.

B&W-arbejdere på Christianshavn, ca. 1965. Historien om B&W kan opleves i hele 2007 i DieselHouses faste udstillinger. Foto: MAN Diesel.

CENTRALT IVÆRKSATTE AKTIVITETER

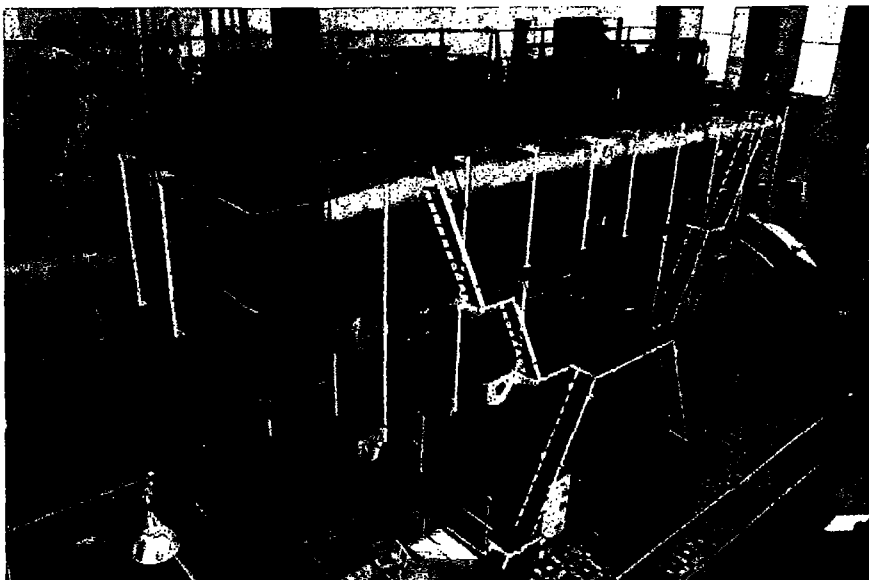
Sekretariatet for Industri Kultur 07 står i løbet af projektåret for en række centralt iværksatte aktiviteter.

ÅBNINGSEVENT

Den 25. januar kl. 15 sættes Industrikluturens År officielt i gang i DieselHouse i København Sydhavn. Fra dækket på B&W's mastodontiske dieselmotor starter protektor H.K.H. Prins Joachim motoren og sætter dermed hele den landsdækkende kampagne for industrikluturen i gang.

HJEMMESIDE

Sekretariatet varetager opbygning, opdatering og udvikling af Industrikluturens Års hjemmeside www.ik07.dk og udsender herigennem løbende nyhedsbreve med nyt om projektåret.

Industrikluturens År sættes officielt i gang fra B&W's gigantiske H.C. Ørsted-motor i DieselHouse.
Foto: MAN Diesel.

KATALOG

Sekretariatet udgiver et landsdækkende trykt katalog over årets aktiviteter. I kataloget giver mere end 100 arrangører en forsmag på de mange forskellige aktiviteter, som projektåret kan byde på overalt i landets fem nye regioner. Det kan købes på en række museer, turistkontorer mv. landet over for 10 kr. fra midten af januar.

AKTIVITETSKALENDER

Det trykte katalog suppleres af Industrikluturens Års elektroniske aktivitetskalender, der løbende opdateres hele året igennem med detaljerede oplysninger om årets aktiviteter samt nye arrangementer og aktiviteter. Følg med i aktivitetskalenderen på www.ik07.dk.

VANDREUDSTILLING

Vandreudstillingen "Industriklultur på tour" er en af Industri Kultur 07's centralt iværksatte aktiviteter. Igennem året vil bannerudstillingen rejse rundt i det danske land til omkring 30 museer, biblioteker, virksomheder mv.

UNDERVISNINGSMATERIALE

I samarbejde med Industri Kultur 07 udarbejder Skoletjenesten på Sjælland antologien "Industriklultur i Danmark 1850-1914", der primært henvender sig til historieundervisningen i 2. og 3. g.

FOTOKONKURRENCE

Som en appetizer til Industrikluturens År har sekretariatet i samarbejde med magasinet KBH og projektgruppen EtnoLogica i efteråret 2006 udskrevet en fotokonkurrence. Konkurrencen opfordrede alle til at gribe kameraet og stille skarpt på industrien i hverdagen. Vinderbillederne og et udvalg af de øvrige indsendte bidrag kan ses i et webgalleri på www.ik07.dk.

INFORMATION

Vil du vide mere om Industrikluturens År; kan du klikke dig ind på hjemmesiden www.ik07.dk. Her kan du følge med i årets mange forskellige aktiviteter og tilmelde dig projektårets nyhedsbrev.

KONTAKT

For yderligere information kontakt sekretariatsleder og projektkoordinator Pernille Wahlgren

T: 3347 3427

E: Pernille.Wahlgren@natmus.dk

INDUSTRI

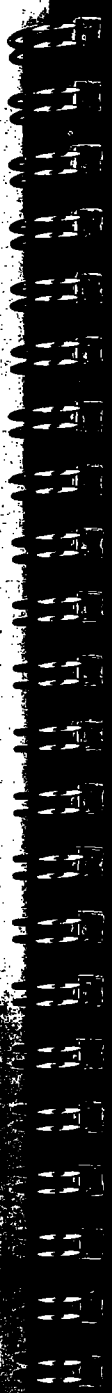
07

KULTUR

GOTTLIEB
PALUDAN

kvorning
design : kommunikation

**DET SKER I
INDUSTRIKULTURENS ÅR 2007**

INDUSTRI

KULTUR

07

UDGIVER

Sekretariatet for Industri Kultur 07

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR

Pernille Wahlgren

REDAKTION

Rie Toldam Knudsen

DESIGN

Kvorning design & kommunikation

TRYK

TrykTeam

OPLAG

20.000

ISBN 87-991744-0-5

STYREGRUPPE

Lars K. Christensen / Formand, museumsinspektør, Nationalmuseet
Jens Breinegaard / Museumsdirektør, Danmarks Tekniske Museum
Ole Puggaard / Museumsleder, Danmarks Industrimuseum
Henrik Harow / Museumsinspektør, Odense Bys Museer
Flemming Steen Nielsen / Museumsinspektør, Danmarks Mediemuseum
Jens Aage Søndergaard / Museumsinspektør, Dansk Landbrugsmuseum

SEKRETARIAT

Pernille Wahlgren / Sekretariatsleder og projektkoordinator
Rie Toldam Knudsen / Redaktør og pressemedarbejder
Kathrine Bjerregaard / Webredaktør
Sara Grøndal Kvist / Projektmedarbejder

Sekretariatet for Industri Kultur 07
c/o Nationalmuseet
Frederiksholms Kanal 12
1220 København K
www.ik07.dk

Redaktionen er afsluttet 15. november 2006. Der kan derfor forekomme ændringer i kataloget. Se opdateringer og seneste nyt i den elektroniske aktivitetskalender på www.ik07.dk.

H.K.H. PRINS JOACHIM ER PROTEKTOR FOR
INDUSTRIKULTURENS ÅR.

FOTO: STEEN BROGAARD.